

Załącznik Nr 1 do Uchwały nr

Rady Gminy Damnica z dnia

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka adresatów programu	5
3. Diagnoza społeczna	5
4. Cele programu	11
5. Realizatorzy programu	17
6. Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.....	18
7. Monitoring i ewaluacja.....	18
8. Zakończenie.....	19

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

1. Wstęp

Na podstawie art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹, do obowiązku gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Wspomniana ustawa w swojej preambule zawiera zamysł ustawodawcy dotyczący rodziny i rozwoju w niej dziecka. Nadrzędną wartością jest dobro dziecka i dobro rodziny².

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i pierwszym (najważniejszym) środowiskiem wychowawczym dziecka. Nie da się jej zastąpić żadnym innym tworem. Jej prawidłowe funkcjonowanie jest pożądanym dobrem całego społeczeństwa. To w rodzinie kształtuje się osobowość, określane są wartości, styl życia oraz światopogląd praktycznie każdego człowieka. Te interakcje są na tyle istotne, ważne, że pojawiające się w nich nieprawidłowości rzutują na funkcjonowanie społeczeństwa naruszając pożądaną w nim harmonię. Rodzina, jako podstawowa komórka społeczna, przygotowuje młodego człowieka jako członka społeczeństwa, narodu oraz państwa. Formuje jego poglądy, umiejętność oceny sytuacji, postawy społeczne czy zachowania.

Problemy czy dysfunkcje pojawiające się w rodzinie zaburzają jej funkcjonowanie. Przyczyniają się do pojawiania nieprawidłowości w procesie kształtowania świadomości młodego człowieka i zakłócają proces adaptacji w społeczeństwie. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Trudności pojawiają się na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocia, choroby, wzrostu kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków, nieodpowiedzialność, niedojrzałość do roli rodzica). Jeżeli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań, które często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Organizując różnorodne formy wsparcia rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Konkludując - działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty. Dostrzeżenie problemów rodziny odpowiednio szybko i podjęcie działań

1 Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2015 roku poz. 332 z późn. zm.).

2 Preambuła ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2015 roku poz. 332 z późn. zm.).

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

pomocowych oraz zaradczych usprawnia funkcjonowanie całego społeczeństwa.

Samorząd gminny odpowiada za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną i jak wspomniano na wstępie, ma obowiązek opracować Gminny Program Wspierania Rodziny i realizować jego założenia. Poprzedni Program funkcjonował w okresie 2013 – 2015³.

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Damnica na lata 2016-2018 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Uwzględnić należy również pomoc rodzinie w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych w sytuacji, gdy dziecko umieszczone zostanie w pieczy zastępczej.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2015 poz. 332 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.),
- Rządowy program dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny (Dz. U z 2014 r. poz. 755 z późn. zm.),
- Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” na lata 2014–2020 (Monitor Polski 2015 r. poz. 821),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz. U z 2014 r. poz. 1024 z późn. zm.),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Damnica na lata 2011-2018,
- Strategia Rozwoju Gminy Damnica na lata 2016-2022,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Damnica na lata 2016 – 2020.

3 UCHWAŁA NR XXXIV/250/13 RADY GMINY DAMNICA z dnia 26 czerwca 2013 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

2. Charakterystyka adresatów programu

Program ukierunkowany jest głównie na rodziny wychowujące dzieci, a w szczególności:

- małoletnie matki, rodziny niepełne i wielodzietne;
- rodziny wychowujące dzieci w wieku 0- 6 lat;
- rodziny zmagające się z trudnościami wychowania dzieci w okresie dojrzewania;
- rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia członka rodziny;
- rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (np. przemoc w rodzinie, bezrobocie uzależnienia).

3. Diagnoza społeczna

Na koniec 2015 roku Gminę Damnica zamieszkiwało 6.211 mieszkańców, w tym 1.313 dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat. Faktyczna liczba mieszkańców jest jednak zdecydowanie niższa z uwagi na migrację zarobkową i wynosi ok. 5.000 osób.

Z opracowań statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku wynika, że na koniec grudnia 2015 r. w gminie Damnica zarejestrowanych było 392 osoby bezrobotne, w tym 239 długotrwale bezrobotnych i tylko 70 osób miało prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Blisko 90% bezrobotnych, bo aż 346 znajdowało się w grupie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zauważyć należy, iż wśród tych osób 141 jest bez kwalifikacji zawodowych, a 63 nie ma żadnego doświadczenia zawodowego (liczba kobiet kształtuje się odpowiednio: 70 i 45).⁴

Bardzo ważnym źródłem informacji na temat sytuacji rodzin z terenu gminy Damnica są opracowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące udzielanej pomocy materialnej, wypłacanych świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz z funduszu alimentacyjnego. W 2015 r. łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania skorzystało 314 rodzin liczących 857 osób (14% wszystkich mieszkańców gminy). Spośród osób, które korzystały z pomocy $\frac{3}{4}$ zostało objęte również rzeczową pomocą żywnościową w ramach rządowego programu Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc w 2015 roku było: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezradność w sprawach

4 Sprawozdanie miesięczne (SPR-1215) PUP w Słupsku dotyczące gminy Damnica (nr ident. 221202), <http://slupsk.pup.info.pl/Urząd/Analizy-i-statystyki/Statystyki/Gmina-Damnica-221202/Rok-2015>

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

opiekuńczo- wychowawczych. Powody ubiegania się o pomoc przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Powody ubiegania się o pomoc w 2015 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	251	674
Bezrobocie	196	572
Długotrwała lub ciężka choroba	165	420
Niepełnosprawność	149	360
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	109	463
- rodziny niepełne	43	127
- rodziny wielodzietne	52	310
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	71	385
wielodzietność	60	351
Alkoholizm	41	82
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4
Przemoc w rodzinie	3	17
Bezdomność	2	2
Zdarzenia losowe	1	4

**Ta sama rodzina może mieć kilka różnych powodów przyznania pomocy.*

Źródło: GOPS Damnica, sprawozdanie roczne MPiPS-03 za 2015 r.

Przedstawione dane wskazują, że dominującym czynnikiem przyznania pomocy w 2015 roku było ubóstwo i bezrobocie. Równie wysoko w tej statystyce przedstawia się

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

problem niepełnosprawności, długotrwałej choroby i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 2. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w 2015 roku

<i>Liczba dzieci w rodzinie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
1 dziecko	49	141
2 dzieci	59	239
3 dzieci	31	164
4 dzieci	8	50
5 dzieci	7	54
6 dzieci	3	24
7 i więcej dzieci	2	21
Razem	159	693

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie roczne MPiPS-03 za 2015 r.

Poniższa tabela przedstawia typy rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną na terenie gminy Damnica.

Tabela 3. Typy rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną w 2015 roku

<i>Liczba dzieci w rodzinie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
1 dziecko	19	40
2 dzieci	12	38
3 dzieci	3	14
4 i więcej dzieci	4	25
Razem	38	117

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie roczne MPiPS-03 za 2015 r.

Powyższe dane wskazują, że spośród rodzin niepełnych z pomocy społecznej w 2015 roku najczęściej korzystali rodzice wychowujący samotnie jedno lub dwoje dzieci.

Tabela 4. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłku rodzinnego na dzień 31.12.2015 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Wyszczególnienie		Liczba rodzin
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinny ogółem		281
w tym :	na 1 dziecko	100
	na 2 dzieci	101
	na 3 dzieci	57
	na 4 dzieci i więcej	23

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie rzeczowo- finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin za IV kwartał 2015 r.

Z powyższej tabeli (tab. 4) wynika, że prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje najczęściej rodzinom wychowującym 1 lub 2 dzieci, mniej jest rodzin z 3, 4 i większą liczbą dzieci.

Tabela 5. Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2015 r.

Wyszczególnienie		Liczba rodzin
Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego ogółem		45
Z tego:	z 1 osobą uprawnioną	29
	z 2 osobami uprawnionymi	12
	z 3 osobami uprawnionymi	4
	z 4 i więcej osobami uprawnionymi	0

Źródło: GOPS w Damnicy, sprawozdanie z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2015 r.

Należy pamiętać, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierają osoby spełniające określone w ustawie kryteria dochodowe w przypadku nie wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego przez rodzica. Brak jest możliwości ustalenia rzeczywistej liczby osób mających zasądzone alimenty na dzieci.

Inne formy pomocy rodzinie to:

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Tabela 6. Dodatkowe formy pomocy rodzinie oferowane przez GOPS Damnicy

Forma pomocy	Liczba rodzin korzystających
Dodatek mieszkaniowy	8
Zasiłek energetyczny	6
Pomoc rzeczowa żywnościowa z Banku Żywności	228

Źródło: GOPS w Damnicy – sprawozdanie z działalności za 2015 r.

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku na koniec 2015 r. 15 dzieci z gminy Damnica umieszczonych było w pieczy zastępczej oraz 4 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina jest zobowiązana do partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na podstawie przepisów ustawy starosta powiatowy określa wysokość średnich **miesięcznych** wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.⁵ Ich wielkość określana jest w corocznych zarządzeniach i w 2016 roku wynosi **3178 zł** i **3356 zł** (w zależności podmiotu prowadzącego).⁶

Dziecko w pieczy zastępczej pozostaje do czasu osiągnięcia pełnoletności. Jednak za zgodą rodziny lub prowadzącego placówkę może pozostać w dotychczasowym miejscu do czasu ukończenia nauki, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia.

Według informacji pracowników Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku największą szansę na adopcję mają noworodki i małe dzieci do około 6 roku życia, dzieci starsze trafiają do rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych typu dom dziecka.

W związku z realizacją zapisu z art. 191 i 192 omawianej ustawy Gmina Damnica w 2015 roku poniosła koszty w łącznej kwocie **48.304 zł**. Zauważyć należy, iż jest to kwota 2x większa w stosunku do 2014 roku (24.153 zł).

⁵ Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny..., art. 194, art. 37, art. 82 art. 191 i art. 192.

⁶ Zarządzenie nr 17/2016 Starosty Słupskiego z dnia 14 marca 2016 roku w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2016 roku.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Tabela 7. Typy pieczy zastępczej i liczba dzieci przy obowiązku partycypacji kosztów przez gminę Damnica w 2015 r.

Typ pieczy	Liczba dzieci	Kwota partycypacji Gminy Damnica
Rodzina spokrewniona	5	14 095,70 zł
Rodzina zawodowa lub niezawodowa niespokrewniona	8	17 064,24 zł
Placówka opiekuńczo - wychowawcza	4	12 828,89 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Słupsku.

Program obowiązujący w latach 2013-2015 zakładał utworzenie stanowiska asystenta rodziny. Jego praca jest jedną z form pomocy kierowanej do rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zadaniami asystenta rodziny są w szczególności:

- prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielanie informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w znalezieniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wzmocnienia (nabycia) funkcji opiekuńczo-wychowawczych.⁷

W przypadku rodzin zagrożonych odebraniem praw rodzicielskich rolą asystenta rodziny jest tak prowadzić wsparcie, by nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny biologicznej.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin, z którymi asystent współpracował okresie obowiązywania poprzedniego Programu.

⁷ Zakres kompetencji określony został w Ustawie z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2015 roku poz. 332 z późn. zm., Art. 15).

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Tabela 8. Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny w okresie 2013 – 2015 r.

Rok	Liczba rodzin
2013	12
2014	8
2015	19

Źródło: Opracowanie własne GOPS Damnica.

4. Cele programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Do osiągnięcia możliwie najpełniej celu głównego zakłada się realizację zadań pośrednich.

Cele szczegółowe:

1. *Poprawa sytuacji bytowej i materialnej rodzin.*
2. *Rozwój działań profilaktycznych na rzecz dzieci i rodziny.*
3. *Poprawa bezpieczeństwa rodziny.*
4. *Rozwój potencjału dzieci i młodzieży oraz wzbogacenie oferty w zakresie organizacji czasu wolnego.*
5. *Wzmocnienie roli i funkcji rodziny.*
6. *Reintegracja rodziny.*

Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY	POPRAWA SYTUACJI BYTOWEJ I MATERIALNEJ RODZIN
<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom:</i> <ul style="list-style-type: none">• świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica <ul style="list-style-type: none">• dożywianie dzieci i dorosłych,• pomoc finansowa w formie zasiłków,• przyznawanie stypendiów socjalnych; realizacja programów: „Wyprawki szkolne dla dzieci” i „Podręczniki szkolne”;• organizowanie działań samopomocowych w związku ze zdarzeniem losowym;• prowadzenie polityki mieszkaniowej (komunalnej i socjalnej);• aktywizowanie zawodowe.
<i>Partner</i>	GOPS, UG w Damnicy, dyrektorzy szkół i przedszkoli, CEiK, Bank Żywności w Słupsku, agencje pracy, organizacje pozarządowe, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba rodzin (dorosłych, dzieci) objętych pomocą. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	niwelowanie skutków ubóstwa i niedożywienia; nabywanie prawidłowych postaw żywieniowych; dostęp do ciepłego posiłku dla osób pozbawionych możliwości przygotowania go; wyrównywanie szans w dostępie do edukacji i rozwoju szkolnym; zwiększenie liczby osób podejmujących zatrudnienie; zapobieganie marginalizacji społecznej i ekonomicznej; pomoc materialna na progu nowego roku szkolnego; wyrównywanie szans edukacyjnych; zapewnienie podręczników szkolnych dla najuboższych rodzin; udzielenie pomocy poszkodowanym w związku ze zdarzeniem losowym; integrowanie się lokalnej społeczności; usamodzielnienie się rodziny; niwelowanie zjawiska konfliktów jakie występują w mieszkających razem rodzinach wielopokoleniowych; integracja rodziny; zmniejszanie zagrożenia odebrania dzieci ze środowiska lokalnego z powodu niewłaściwych warunków lokalowych;
CEL SZCZEGÓŁOWY	ROZWÓJ DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH NA RZECZ DZIECI I RODZINY
<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Realizowanie zajęć i programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.</i>

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	GOPS, GKRPA, szkoły i przedszkola, CEiK, Biblioteka Gminna, organizacje pozarządowe i poradnie specjalistyczne⁸, ośrodek kuratorski, kluby sportowe, parafie, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba rodzin (dorosłych, dzieci) objętych działaniem. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	wzrost świadomości społecznej; niwelowanie zjawiska narkomanii, alkoholizmu i innych uzależnień; poprawa funkcjonowania społecznego; znajomość współczesnych zagrożeń i umiejętność reagowania na nie; integracja rodziny i środowiska; zwiększenie kompetencji w zakresie omawianej tematyki; poprawa funkcjonowania społecznego;
CEL SZCZEGÓŁOWY	POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA RODZINY
<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży.</i> <ul style="list-style-type: none">• kontrola sprzedaży alkoholu i papierosów dzieciom i młodzieży do lat 18;• diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinach; podejmowanie interwencji w środowiskach, w których występuje problem przemocy;• opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy dla rodzin dotkniętych problemem przemocy;• monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem, motywowanie członków rodzin zagrożonych do podjęcia leczenia / terapii.

⁸ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słupsku, Towarzystwo Zapobiegania Narkomani, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, poradnie zdrowia psychicznego, grupy wsparcia AA, itp.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, ośrodki zdrowia, GOPS, GKRPA, szkoły i przedszkola, CEiK, Biblioteka Gminna, organizacje pozarządowe, ośrodek kuratorski, kluby sportowe, parafie, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba osób korzystających ze wsparcia. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	niwelowanie dostępu dzieci i młodzieży do nikotyny i alkoholu; skuteczne reagowanie i zmniejszenie występowania zjawisk przemocy i patologii; wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania pomocy w przypadku doznawania przemocy; edukacja / terapia sprawcy i ofiary; poprawa funkcjonowania rodziny; wzrost świadomości społecznej nt. współczesnych zagrożeń; nabycie umiejętności reagowania w sytuacjach stresowych oraz rozwiązywania konfliktów; integracja środowiska lokalnego;
CEL SZCZEGÓŁOWY	ROZWÓJ POTENCJAŁU DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ WZBOGACENIE OFERTY W ZAKRESIE ORGANIZACJI CZASU WOLNEGO
<i>Rodzaj zadania</i>	Zwiększanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sport, turystykę i rekreację. <ul style="list-style-type: none">• tworzenie i prowadzenie świetlic wiejskich i placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;• wspieranie i promocja dzieci uzdolnionych – stypendia; organizacja zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży;• organizacja olimpiad przedmiotowych, warsztatów, konkursów, przeglądów artystycznych dla dzieci i młodzieży;• wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży: korepetycje, zajęcia pozalekcyjne;• zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, organizacja półkolonii oraz plenerowych imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

	<p>rodziców;</p> <ul style="list-style-type: none">• propagowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną: treningi sportowe, wyjazdy na basen, wycieczki itp.;• organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci np. kolonie, półkolonie itp.
<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	Szkoły i przedszkola, CEiK, Biblioteka Gminna, organizacje pozarządowe, ośrodek kuratorski, kluby sportowe, parafie, GOPS, GKRPA, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba beneficjentów. Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	aktywizacja i integracja rodziny i środowiska lokalnego; nabywanie umiejętności spędzania czasu wolnego; profilaktyka dysfunkcji społecznych; organizowanie pomocy w nauce, tworzenie warunków do nauki własnej; poprawa wyników w nauce oraz rozwój umiejętności, zdolności i talentów ucznia; poszerzenie zainteresowań dzieci i młodzieży; niwelowanie problemów wychowawczych; podniesienie poziomu aktywności szkolnej; wzrost samooceny; zwiększenie świadomości rodziców i prawnych opiekunów dotyczącej potrzeb edukacyjnych; poprawa stylu życia; pozytywne zmienianie życiowych wartości; promowanie zdrowego stylu życia; promowanie kultury; aktywizowanie sportowe; nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem; wyrównywanie szans dostępu do atrakcyjnych form wypoczynku;
CEL SZCZEGÓŁOWY	WZMOCNIENIE ROLI I FUNKCJI RODZINY

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Wzmocnienie i podnoszenie kompetencji rodzicielskich i społecznych w rodzinach.</i>
<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	Szkoły i przedszkola, GOPS, ośrodki zdrowia, Sąd Rodzinny, kuratorzy, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie specjalistyczne i organizacje pozarządowe, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba osób korzystających ze wsparcia. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych i opiekuńczych; wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich; poprawa funkcjonowania rodziny; zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zadań realizowanych przez asystentów rodziny; zniwelowanie zagrożenia odebrania dzieci; wzmocnienie współpracy i kompetencji podmiotów działających na rzecz rodziny; wypracowanie skutecznych metod pracy i procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
CEL SZCZEGÓŁOWY	REINTEGRACJA RODZINY
<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Odbudowa odpowiedniego środowiska wychowawczego.⁹</i>

⁹ Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu właściwego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej. Przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodziny poprzez wsparcie asystenta rodziny.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	GOPS, PCPR, Szkoły i przedszkola, ośrodki zdrowia, Sąd Rodzinny, kuratorzy, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie specjalistyczne i organizacje pozarządowe, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe
<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba osób korzystających ze wsparcia. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	odzyskanie władzy rodzicielskiej; zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych wzorów wychowawczych i poprawy relacji między członkami rodziny; wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich; rozwinięcie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców; poprawa funkcjonowania rodziny; zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zadań realizowanych przez asystentów rodziny;
CEL SZCZEGÓŁOWY	WSPIERANIE KADR ZAJMUJĄCYCH SIĘ POMOCĄ RODZINIE
<i>Rodzaj zadania</i>	<i>Wzrost kompetencji zawodowych osób pracujących na rzecz rodziny.</i>
<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	Gmina Damnica
<i>Partner</i>	GOPS, PCPR, ROPS, Szkoły i przedszkola, ośrodki zdrowia, Sąd Rodzinny, kuratorzy, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, placówki naukowe, poradnie specjalistyczne i organizacje pozarządowe, itp.
<i>Termin realizacji</i>	Zadanie stałe

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

<i>Wskaźniki ewaluacji</i>	Liczba osób i typ jednostek korzystających ze wsparcia. Forma, zakres i efektywność działania. Podmiot i dodatkowi partnerzy realizujący zadanie.
<i>Przewidywane efekty</i>	wzrost liczby specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną problemową; wzrost kompetencji osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem rodzinom; zmniejszenie zagrożenia wypaleniem zawodowym; zwiększenie liczby osób korzystających z superwizji;

5. Realizatorzy programu

- Urząd Gminy w Damnicy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Damnicy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku
- Sąd Rejonowy w Słupsku – Wydz. Rodzinny i Nieletnich
- Kuratorzy sądowi
- Zespół Interdyscyplinarny w Damnicy
- Komisariat Policji w Damnicy
- Szkoły i przedszkola z terenu gminy Damnica
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupsku
- Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku / agencje pracy
- Ośrodki zdrowia z terenu gminy Damnica
- Jednostki kultury i sportu z terenu gminy Damnica
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Damnicy
- Parafie z terenu gminy Damnica
- Organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz rodziny

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

6. Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.

- Środki własne gminy,
- budżet państwa,
- środki pochodzące z dotacji,
- środki z państwowych funduszy celowych,
- środki pochodzące z funduszy unijnych,
- środki własne organizacji pozarządowych.

7. Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu jest niezbędnym elementem zapewniającym wgląd w realizację podejmowanych działań. Pozwoli na ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako podmiot wyznaczony uchwałą Rady Gminy Damnica do realizacji zadań administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W związku z wprowadzeniem świadczenia wychowawczego 500+ ważne staje się również monitorowanie efektywności / celowości wydatkowania tych środków przez rodziny zgodnie z przeznaczeniem, tj. na zaspokojenie potrzeb dzieci.

8. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Damnica na lata 2011-2018; zakłada tworzenie coraz to lepszych warunków i jakości życia rodzin.

Działania profilaktyczne mają za zadanie pomóc rodzinie w samodzielnym zmierzeniu się ze swoimi problemami. Spodziewanym efektem ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY w Gminie Damnica

na lata 2016 – 2018

Powodzenie realizacji założeń programu jest możliwe przy ścisłej współpracy instytucji pracujących na rzecz rodzin z terenu gminy Damnica i podejmowanie przez nie skoordynowanych działań.